

Briselē, 11.3.2019.
COM(2019) 131 final

2019/0073 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā ir jāieņem TIR konvencijas Administratīvajā komitejā attiecībā uz priekšlikumu grozīt Muitas konvenciju par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto TIR karneti

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar ko nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāpieņem Administratīvajā komitejā, kura izveidota ar Muitas konvenciju par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto TIR karneti¹ ("TIR konvencija"), saistībā ar paredzēto grozījumu pieņemšanu attiecībā uz TIR apvienībām un TIR operācijās iesaistītajām muitas iestādēm.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Muitas konvencija par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto TIR karneti

Muitas 1975. gada 14. novembra konvencijas par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto TIR karneti ("TIR konvencija"), mērķis ir atvieglot preču starptautiskos pārvadājumus no nosūtītājām muitas iestādēm uz galamērķa muitas iestādēm un caur tik daudzām valstīm, cik nepieciešams. TIR konvencija stājās spēkā 1978. gadā. No 2019. gada janvāra konvencijai ir 76 puses, tostarp 75 valstis un Eiropas Savienība. Eiropas Savienība ir TIR konvencijas puse² kopš 1983. gada 20. jūnija. Visas dalībvalstis ir TIR konvencijas puses.

2.2. Administratīvā komiteja

Administratīvā komiteja darbojas saskaņā ar Muitas konvenciju par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto TIR karneti. Administratīvās komitejas uzdevums ir apsvērt un pieņemt grozījumus TIR konvencijā. Par priekšlikumiem balso, un katrai valstij, kas ir puse un ir pārstāvēta Administratīvās komitejas sesijā, ir viena balss. Savienībai ir ekskluzīva kompetence muitas jomā, ko reglamentē TIR konvencija. Tomēr Savienībai kā starptautiskai organizācijai nav balsstiesību. Visas dalībvalstis ir puses ar balsstiesībām.

TIR konvencijas grozījumus pieņem ar divu trešdaļu klātesošo un balsojošo pušu balsu vairākumu. Lēmums jāpieņem ar kvorumu, kas sastāv no vismaz vienas trešdaļas valstu, kuras ir puses.

2.3. Paredzētie Administratīvās komitejas akti

Administratīvā komiteja 2019. gadā tiksies šādos datumos: 7. februārī un 17. oktobrī. Administratīvajai komitejai vienā no savām sanāksmēm vai ārkārtas sesijā jāpieņem lēmums par ierosināto grozījumu Muitas konvencijā par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto TIR karneti ("paredzētais akts"), pieņemšanu.

Paredzētā akta mērķi ir šādi: i) precizēt, kuras iestādes var atļaut apvienībai(-ām) darboties kā galvotājam; ii) palielināt nosūtītāju un/vai galamērķa muitas iestāžu skaitu, kuras var būt iesaistītas TIR pārvadājuma operācijā; un iii) noteikt prasību darīt publiski pieejamu informāciju par pieejamo nosūtītāju un/vai galamērķa muitas iestāžu, kas ir atvērtas TIR operācijām, skaita ierobežojumu.

¹ TIR nozīmē "Transports Internationaux Routiers" vai "International Road Transports" (Starptautiskie autopārvadājumi).

² Padomes 1978. gada 25. jūlija Regula (EEK) Nr. 2112/78 par 1975. gada 14. novembrī noslēgto Ženēvas Muitas konvenciju par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto TIR karneti (TIR konvencija) (OV L 252/1).

Paredzētais akts būs pusēm saistošs saskaņā ar TIR konvencijas 59. un 60. pantu. 59. pants attiecas uz grozījumiem TIR konvencijas pamattekstā un paredz: “Jebkurš ierosinātais grozījums, izņemot 60. pantā izklāstītos nosacījumus, par ko ziņo saskaņā ar iepriekšējo punktu, attiecībā uz visām Līgumslēdzējām pusēm stājas spēkā trīs mēnešus pēc 12 mēnešu termiņa beigšanās, kas noteikts no ierosinātā grozījuma paziņošanas dienas, ja šajā laikā ANO ģenerālsēkretārs pret ierosināto grozījumu nav saņēmis nekādus iebildumus no valsts, kas ir Līgumslēdzēja puse. Ja pret ierosināto grozījumu ir izteikti iebildumi saskaņā ar šā panta 3. punktu, uzskata, ka grozījums nav pieņemts, un tas nestājas spēkā.”

60. pants attiecas uz TIR konvencijas pielikumu grozījumiem un paredz: “Visus ierosinātos 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. un 10. pielikuma grozījumus izskata saskaņā ar 59. panta 1. un 2. punktu, un tie stājas spēkā dienā, ko Administratīvā komiteja nosaka to pieņemšanas brīdī, izņemot gadījumu, kad līdz agrākai dienai, kuru Administratīvā komiteja nosaka tajā pašā laikā, viena piektdaļa valstu, kas ir Līgumslēdzējas puses, vai piecas šādas valstis atkarībā no tā, kurš skaits ir mazāks, paziņo ANO ģenerālsēkretāram par iebildumiem pret grozījumiem. Administratīvā komiteja šajā punktā minētās dienas nosaka ar divām trešdaļu to dalībnieku balsu vairākumu, kas ir klāt un piedalās balsošanā.”

3. SAVIENĪBAS VĀRDĀ IEŅEMAMĀ NOSTĀJA

Savienība atbalsta mērķus attiecībā uz ierosinātajiem grozījumiem TIR konvencijā un tās paskaidrojumos. Jo īpaši Savienība atbalsta precizējumu par to, kuras iestādes ir kompetentas izsniegt galvotāju apvienību atļaujas; to, ka jāpalielina TIR operācijā iesaistīto muitas iestāžu skaits; un prasību darīt publiski pieejamu informāciju par pieejamo nosūtītāju un/vai galamērķa muitas iestāžu, kas atvērtas TIR operācijām, skaita ierobežojumu.

Konkrētāk, ar priekšlikumu paredzēts grozīt TIR konvencijas 6. panta 1. punktu, vārdus “Katra Līgumslēdzēja puse” aizstājot ar vārdiem “Līgumslēdzējas puses muitas dienesti vai citas kompetentās iestādes”, pamatojoties uz Krievijas Federācijas lūgumu ņemt vērā to, ka dažādu administratīvu vienošanos dēļ, kas pastāv dažādās Līgumslēdzējās pusēs, kompetentā iestāde, kas izsniedz galvotājas apvienības atļaujas, ne vienmēr ir muitas administrācija. Ierosinātais formulējums ir kompromisa risinājums, jo vairākas Līgumslēdzējas puses, tostarp Eiropas Savienība, puda bažas par sākotnējo priekšlikumu svītrot terminu “muitas dienesti”, ņemot vērā valsts vai starptautisko tiesību aktu prasības. Ierosinātais grozījums paplašinātu noteikuma tvērumu, lai nodrošinātu nepieciešamo elastību.

Ar priekšlikumu paredzēts būtiski grozīt TIR konvencijas 18. panta 3. punktu, vārdu “četras” aizstājot ar vārdu “astoņas” un pievienojot jaunu daļu “Muitas dienesti var ierobežot maksimālo nosūtītāju (vai galamērķa) muitas iestāžu skaitu to teritorijā līdz mazāk par septiņām, bet ne mazāk par trim iestādēm”. Divkāršojot to muitas iestāžu skaitu, kas var būt iesaistītas TIR operācijā, ierosinātais grozījums stiprinātu TIR sistēmas konkurētspēju un sniegtu ievērojamus atvieglojumus transporta nozarei. Vienlaikus, pamatojoties uz Krievijas Federācijas priekšlikumu, Līgumslēdzējām pusēm būtu iespēja ierobežot to teritorijā iesaistīto muitas iestāžu skaitu, lai izvairītos no iespējamiem riskiem valsts budžetam. Šis ierosinātais grozījums būtu jāskata kopā ar ierosināto jauno paskaidrojumu par 18. pantu.

Priekšlikumu par jaunu TIR konvencijas paskaidrojumu par 18. pantu izstrādāja TIR Kontroles komisija (ar Administratīvās komitejas pilnvarojumu). Tā mērķis ir papildināt ierosināto 18. panta grozījumu, kas pusēm ļauj to teritorijā saglabāt mazāku skaitu nosūtītāju un/vai galamērķa muitas iestāžu. Ierosinātais jaunais paskaidrojums paredz, ka gadījumā, ja kādā pusē muitas dienesti ierobežo maksimālo nosūtītāju (vai galamērķa) muitas iestāžu skaitu savā teritorijā, šai informācijai ir jābūt publiski pieejamai, un tā jāsniedz arī TIR

Kontroles komisijai. Šāds mehānisms ļautu izvairīties no juridiskām un loģistikas grūtībām transporta nozarē šādu ierobežojumu gadījumā.

Ar priekšlikumu paredzēts grozīt paskaidrojumu par TIR konvencijas 6. panta 2. punktu, aizstājot vārdus “valsts muitas dienesti var apstiprināt” ar vārdiem “Līgumslēdzēja puse var apstiprināt”, lai uzlabotu teksta saskaņotību, un tas ir tehniska rakstura.

Ar priekšlikumu paredzēts grozīt TIR konvencijas 9. pielikuma I daļas 1. punktu, vārdus “Līgumslēdzējas puses” aizstājot ar vārdiem “Līgumslēdzējas puses muitas dienesti vai citas kompetentās iestādes”, lai paplašinātu noteikuma darbības jomu, nodrošinātu lielāku elastību, ņemot vērā dažādās administratīvās vienošanās, kas pastāv dažādās pusēs. Līdzīgi kā iepriekš minētā 6. panta 1. punkta grozījuma gadījumā, šis ierosinātais grozījums pamatojas uz Krievijas Federācijas priekšlikumu. Priekšlikums paplašinātu noteikuma darbības jomu, lai nodrošinātu nepieciešamo elastību.

Ar dalībvalstīm notika apspriešanās par ierosinātajiem grozījumiem TIR muitas ekspertu grupā (Ženēvas koordinācija). Turpmākas apspriedes notika Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO/EEK) ar transportu saistīto muitas jautājumu darba grupas sesijās.

Iekšējā koordinācija, kā arī kopīgas apspriedes ar dalībvalstīm TIR muitas ekspertu grupas ietvaros skaidri apliecināja, ka pret ierosinātajiem grozījumiem nav iebildumu.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā ir paredzēti lēmumi, kas nosaka “*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*”.

Jēdziens “*lēmumi ar juridiskām sekām*” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas “*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*”³.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Administratīvā komiteja ir ar struktūra, kas izveidota ar nolīgumu, proti, ar Muitas konvenciju par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto TIR karneti.

Akts, ko Administratīvā komiteja ir aicināta pieņemt, ir lēmums ar juridiskām sekām. Paredzētais akts būs saistošs starptautiskajās tiesībās saskaņā ar 59. un 60. pantu Muitas konvencijā par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto TIR karneti.

Paredzētais akts nepapildina un negroza TIR konvencijā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

³ Eiropas Savienības Tiesas 2014. gada 7. oktobra spriedums, Vācija pret Padomi, Lieta C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61. līdz 64. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu pieņemamā lēmuma materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā paredzētā akta mērķa un satura, attiecībā uz kuru ieņem nostāju Savienības vārdā. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens ir atzīstams par galveno, bet otrs nav būtisks, lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais vai dominējošais mērķis vai komponents.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz kopējo tirdzniecības politiku.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 207. pants.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 207. pantam saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu.

5. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Tā kā ar Administratīvās komitejas aktu tiks grozīta Muitas konvencija par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto TIR karneti, un tās pielikumi, ir lietderīgi to pēc pieņemšanas publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā ir jāpieņem TIR konvencijas Administratīvajā komitejā attiecībā uz priekšlikumu grozīt Muitas konvenciju par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto TIR karneti

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 20. panta 7. punktu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) 1975. gada 14. novembra Muitas konvencija par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto TIR karneti (TIR konvencija), tika apstiprināta Eiropas Ekonomikas kopienas vārdā ar Padomes Regulu (EEK) Nr. 2112/78⁴ un Kopienā stājās spēkā 1983. gada 20. jūnijā⁵.
- (2) Saskaņā ar TIR konvencijas 59. un 60. pantu Administratīvā komiteja var pieņemt grozījumus ar klātesošo un balsojošo Līgumslēdzēju pušu divu trešdaļu balsu vairākumu.
- (3) Administratīvajai komitejai ārkārtas sesijas laikā 2019. gada jūnijā ir jāpieņem vairāki grozījumi TIR konvencijā un tās pielikumos.
- (4) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā ir jāpieņem Administratīvajā komitejā, jo grozījumi Savienībai būs saistoši,
- (5) Lai atspoguļotu dažādās administratīvās vienošanās, kas pastāv dažādās Līgumslēdzējās pusēs, ir jāpaplašina to dalībnieku loks, uz kuriem attiecas TIR konvencijas 6. pants, attiecīgais paskaidrojums un TIR konvencijas 9. pielikums, lai ļautu iestādēm, kas nav muitas dienesti, atļaut apvienībai darboties kā galvotājai attiecībā uz personām, kuras izmanto TIR procedūru.
- (6) Lai atvieglotu TIR konvencijas piemērošanu loģistikas ķēdē un uzlabotu starptautiskā transporta, ko skar TIR konvencija, konkurētspēju, ir jāgroza 18. pants, lai palielinātu muitas iestāžu skaitu, kuras var būt iesaistītas TIR operācijā. Vienlaikus ir paredzēta iespēja Līgumslēdzējas puses muitas dienestiem ierobežot to muitas iestāžu skaitu, kuras var būt iesaistītas TIR operācijā tās teritorijā, ar noteikumu, ka tās informē sabiedrību un TIR Kontroles komisiju par šādiem ierobežojumiem,

⁴ Padomes 1978. gada 25. jūlija Regula (EEK) Nr. 2112/78 par 1975. gada 14. novembrī noslēgto Ženēvas Muitas konvenciju par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto TIR karneti (TIR konvencija) (OV L 252, 14.9.1978., 1. lpp.).

⁵ OV L 31, 2.2.1983., 13. lpp.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostājas, kas Savienības vārdā jāieņem Administratīvās komitejas sešdesmit devītajā vai septiņdesmitajā sesijā, pamatā ir šim lēmumam pievienotais grozījumu projekts.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*